

**Verschenen in: Tijdschrift Geestelijke Verzorging, jaargang
21 december 2018 nummer 92**

Gerard van den Boomen, **Miljarden malen klopte mijn hart**
Uitgeverij Skandalon, ISBN 978 94 92183 65 1
104 pagina's, € 13,50

De nieuwste dichtbundel van Gerard van den Boomen (1922) oogt kloeker dan hij is. Wanneer je *Miljarden malen klopte mijn hart* openslaat, blijken alleen de rechterpagina's bedrukt te zijn met gedichten. De lezer krijgt geen 104 maar een krappe 44 pagina's aan poëzie voorgeschoteld. Het boekje lijkt daardoor het product van een welwillende amateurdrukker. Alleen de naam van de uitgeverij én de kwaliteit van de poëzie bewijzen dat schijn bedriegt.

Van den Boomen heeft als schrijver een lange staat van dienst. Hij werkte onder meer voor *De Volkskrant* en was een groot deel van zijn leven de drijvende kracht achter het weekblad *De Nieuwe Linie*. Op latere leeftijd kreeg hij landelijke bekendheid door de uitzendingen van Kruispunt over de zorg voor zijn echtgenote met dementie. Die uitzendingen zijn op DVD gezet en toegevoegd aan *Ik wil de kluts kwijt*, het persoonlijke relaas van zijn mantelzorg. Met het schrijven van poëzie begon Van den Boomen op jonge leeftijd, maar pas op zijn 75^e verjaardag debuteerde hij met de bundel *Nacht barmhartig*, zachtmoedige gedachten die hij 's nachts schreef na een lange werkdag.

Miljarden malen klopte mijn hart lijkt op een afscheidsbundel van de inmiddels hoogbejaarde Van den Boomen. Zijn foto staat op het omslag: grijzend golvend haar, volle baard, een blik die rechtstreeks de lezer aankijkt. Dezelfde foto staat in de bundel bij een poëtisch zelfportret: 'Gerardus heet ik/ naar mijn grootvader/ en een heilig Italiaans broederke,/ maar mijn naam is/ voorchristelijk Germaans (...)/ maar zo verbind ik in mijn naam/ een heidens en een rooms verleden/ voor altijd (p. 101). Het is het enige gedicht dat geen haiku is, de oude Japanse versvorm die uit drie regels bestaat van – meestal – vijf, zeven en vijf lettergrepen en waarin Van den Boomen een meester is geworden. Denk bijvoorbeeld aan de Bijbelboeken Jesaja en Job die hij eerder in een haiku-vorm heeft gegoten.

Van oorsprong wordt een haiku gekoppeld aan een natuurbeleving, Van den Boomen heeft deze strakke eis aan de inhoud losgelaten. In drie secties neemt hij de lezer mee op zijn levensreis naar het einde. In de eerste sectie, *Wie heeft mij bedacht?*, zien we de lichte kant van de dichter (*Het zuidenwindje/ speelt als een*

jonge meid met/ mijn witte haren, p. 11), samen optrekken met weemoedige herinneringen aan zijn overleden echtgenote (*Dag en nacht alleen,/ jij bent daarginds, wel dichtbij,/ maar onbereikbaar*, p. 19). Deze sectie is als het leven van alledag. De dichter ziet een vriend paartje op een bank waarop hij (samen met zijn gestorven geliefde?) vaak zat en jaloezie steekt in zijn lijf. Of hij ziet een hond in het water springen en denkt wat zou ik dat graag ook nog willen kunnen doen. Het is de zachte, berustende melancholie van afscheid nemen: van mensen, van een gezond, fit lichaam.

In de tweede sectie, *Waar strand ik?*, gaat een nieuwe deur open. Nu komt de eigen dood, het langverwachte eigen einde, concreet binnenstappen: *Goede dag, kanker,/ je hebt me dus gevonden,/ wees aardig voor me* (p. 45). Dan zijn er ook herinneringen aan een zoon die eerder gestorven is. Waarom hij, niet ik, zegt de dichter. De vraag waar wij als geestelijk verzorgers zo vaak in ons werk mee worden geconfronteerd, een vraag zonder hapklaar antwoord. In het laatste deel, *Vanwaar, waarom, waarheen?*, wordt de lichte toon losgelaten. Hier staat een mens met lege handen. Met als enige zekerheid de onzekerheid: *Dan moet ik alleen/ die steile diepte ingaan/ zonder terugkeer* (p. 71). Een gelovig mens met twijfel: *Overkoepelt ons/ een onverschillig heelal/ of een vadergod?* (p. 73).

Van den Boomen kiest geen grote woorden, formuleert geen ingewikkelde zinnen, neemt geen standpunt in, maar cirkelt in zijn haiku's rond het mysterie van het leven en de dood. Dat is de kracht van deze bundel, niet alles wordt gezegd. Als lezer luister je naar een oude, doorleefde stem van een wijs mens. Je mag met hem *meeraden* als hij, staand voor die drempel, reflecteert: *Ook mijn leven kent/ geheimen die ik meesleep/ en blijf meeslepen* (p. 33). Vertel ik meer? Of, als lezer, wil ik meer horen? Laat de nieuwsgierigheid varen. Juist omdat Van den Boomen op deze wijze op de drempel blijft, wint zijn poëzie aan kracht.

Tot slot: collega René Rosmolen heeft de fotografie verzorgd van deze bundel. Een bescheiden keuze van vier portretfoto's van prachtige, oude mensen. De enige link met het werk van Van den Boomen is dat ook hun hart miljarden malen klopte, maar je zou elk portret toch ook een eigen gedicht gunnen.

Eric de Rooij, geestelijk verzorger Amstelring